

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse ning töölepingu seaduse muutmise seadus

§ 1. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmine

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõike 2 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Julgeolekuasutustele ei kohaldata käesoleva seaduse § 13¹ lõike 3 punkte 1, 2 ja 5 ning § 13⁴ lõiget 7.“;

2) paragrahvi 1 lõike 3 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 10¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 10¹. Alaealised ja tervisekahjustusega töötajad“;

4) paragrahvi 10¹ lõigetes 1 ja 4 asendatakse sõna „puudega“ sõnaga „tervisekahjustusega“;

5) paragrahvi 12 lõiget 1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna, tagab tööandja töötervishoiu ja tööohutuse nõuete täitmise niivõrd, kui võrd see on kaugtöö eripärasid arvestades võimalik ning lähtudes käesoleva seaduse §-s 13⁵ sätestatust.“;

6) paragrahvi 12 lõikes 3 asendatakse sõna „tervisekontrolli“ sõnadega „töötervishoiuteenuse osutamise“;

7) paragrahvi 13 lõike 1 punktis 6¹ asendatakse arv „9“ arvuga „9¹“;

8) paragrahvi 13 lõike 1 punkt 6² tunnistatakse kehtetuks;

9) paragrahvi 13 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) korraldama töötervishoiuteenuse osutamist töökohal;“;

10) paragrahvi 13 täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:

„(3) Tööandjal on õigus töötervishoiu ja tööohutuse tagamise eesmärgil töödelda töötaja isikuandmeid, sealhulgas terviseandmeid, kui see on vajalik eelkõige:

- 1) riskianalüüsi ja tegevuskava koostamiseks;
- 2) töötajate terviseriskide vältimise või vähendamise abinõude rakendamiseks;
- 3) töötervishoiuteenuse korraldamiseks;
- 4) tervisekahjustusega töötajatele sobivate töötingimuste loomiseks;

- 5) tööõnnetuste ja kutsehaigestumiste uurimiseks;
- 6) haigushüvitise maksmiseks.

(4) Tööandja määrab isikud, kellel on õigus tööandja nimel käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eesmärkidel ja tööandja määratud ulatuses töötaja isikuandmeid töödelda.

(5) Tööandja määrab töötlemise eesmärkidele vastavad isikuandmete säilitamise tähtjad.“;

11) paragrahv 13¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 13¹. Töötervishoiuteenus

(1) Tööandja korraldab töötervishoiuteenuse osutamist töökohal.

(2) Töötervishoiuteenust osutab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral teisi spetsialiste.

(3) Töötervishoiuteenuse osutamisel töötervishoiuarst:

- 1) tutvub töökeskkonna riskianalüüsiga ja külastab vajaduse korral töökeskkonda;
- 2) analüüsib ettevõtte töötervishoiu olukorda tervikuna;
- 3) teeb töötajate tervisekontrolli, võttes aluseks töökeskkonna riskianalüüsi;
- 4) teeb tööandjale ettepanekud töötingimuste parandamiseks ja töötajate tervise edendamiseks;
- 5) nõustab tööandjat töökeskkonna ja töötingimuste kohandamise ja töötajate tervise edendamise küsimustes;
- 6) nõustab töötajat tervise edendamise küsimustes.

(4) Tervisekontroll tuleb korraldada töötajale, kelle tervist võib töökeskkonna riskide hindamise tulemusel mõjutada järgmine töökeskkonna ohutegur või töö laad:

- 1) müra;
- 2) vibratsioon;
- 3) elektromagnetväljad;
- 4) tehnilik optiline kiirgus;
- 5) ioniseeriv kiirgus;
- 6) ohtlikud kemikaalid ja neid sisaldavad materjalid, sealhulgas kantserogeenid ja mutageenid;
- 7) bioloogilised ohutegurid;
- 8) kuvariga töö;
- 9) raskuste käsitsi teisaldamine;
- 10) töö pidevas sundasendis, sealhulgas istuvas või seisvas asendis;
- 11) muu ohutegur või töö laad.

(5) Sõltumata riskide hindamise tulemustest tuleb tervisekontroll korraldada öötöötajale ja töötajale, kes puutub kokku plii ja selle ühenditega ning asbestitolmuga.

(6) Tööandja korraldab töötaja tervisekontrolli nelja kuu jooksul töötaja tööle asumisest arvates. Kui töötaja on viimase kuue kuu jooksul läbinud teise tööandja juures tervisekontrolli samade töökeskkonna ohutegurite suhtes, võib tööandja korraldada tervisekontrolli töötaja esitatud tervisekontrolli otsusel märgitud ajal.

(7) Tööandja korraldab töötaja tervisekontrolli enne bioloogiliste ohutegurite, kantserogeenide, mutageenide, plii ja selle ühendite ning asbestitollmuga kokkupuute algust ja öötöötaja tervisekontrolli enne öötööle asumist.

(8) Tööandja korraldab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 6 ja 7 nimetatud ajale töötaja tervisekontrolli töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel, kuid vähemalt üks kord kolme aasta jooksul ning alaealise töötaja puhul vähemalt üks kord aastas.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud töökeskkonna ohuteguri või töö laadi põhise tervisekontrolli täpsustavad nõuded võib kehtestada Vabariigi Valitsus määrusega.

(10) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 9 nimetatud töö laadi põhise tervisekontrolli täpsustavad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(11) Tööandja kannab töötervishoiuteenuse osutamise seotud kulud. Töötajate tervisekontroll tehakse tööajal ja töötajale makstakse sellel ajal keskmist tööpäevatasu.

(12) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud ettevõtte töötervishoiu olukorra analüüs tehakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord kolme aasta jooksul.

(13) Tööandja rakendab töötervishoiuarsti ettepanekuid töökeskkonna parandamiseks ja töötajate tervise edendamiseks, lisades need vajaduse korral riskianalüüsi tegevuskavasse.

(14) Töötervishoiuteenuse osutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(15) Töötervishoiuteenuse osutaja säilitab töötervishoiuteenuse osutamise seotud andmeid 30 aastat töötervishoiuteenuse osutamisest arvates. Tööandja säilitab töötervishoiuteenuse osutamise korraldamisega seotud andmeid kümme aastat töötervishoiuteenuse osutamise arvates.“;

12) paragrahvi 13² lõike 1 punktis 7 asendatakse sõna „tervisekahjustusega“ sõnadega „tervisekahjustuse saanud“;

13) seadust täiendatakse §-ga 13⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 13⁵. Tööandja kohustused kaugtöö korral

(1) Tööandja on kohustatud:

1) hindama kaugtööga kaasnevaid riske töötaja tervisele, kajastama riskide hindamise tulemused töökeskkonna riskianalüüsis ning rakendama abinõusid töötaja terviseriskide vältimiseks ja vähendamiseks vastavalt käesoleva seaduse §-s 13⁴ sätestatule;

2) juhendama töötajat enne kaugtööle lubamist vastavalt käesoleva seaduse §-s 13³ sätestatule, arvestades kaugtöö erisusi;

3) tagama tööülesannete täitmiseks sobilikud töövahendid;

4) kujundama ja sisustama kaugtöö töökoha, välja arvatud juhul, kui tööandja ja töötaja on kokku leppinud teisiti;

5) korraldama töötaja tervisekontrolli vastavalt käesoleva seaduse §-s 13¹ sätestatule;

- 6) uurima tööõnnetusi ja kutsehaigestumisi vastavalt käesoleva seaduse §-s 24 sätestatule;
7) maksma haigushüvitist vastavalt käesoleva seaduse §-s 12² sätestatule.

(2) Tööandja täidab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata töötervishoiu- ja tööohutusealaseid kohustusi niivõrd, kuivõrd see on kaugtöö eripärasid arvestades võimalik.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiked 1 ja 2 kohalduvad töödele, mille korral on töötajal kaugtööd tehes vastavalt tööandja antud juhistele võimalik ohutu töökeskkond ise kujundada. Tööde puhul, mille korral töötaja ei saa kaugtööd tehes ohutut töökeskkonda ise tagada, tuleb tööandjal täita kõiki käesolevas seaduses nimetatud töötervishoiu- ja tööohutusealaseid kohustusi.“;

14) paragrahvi 14 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) kujundama ohutu töökoha ja töötingimused, kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna ja töötajal on vastavalt tööandja antud juhistele võimalik ohutu töökeskkond ise kujundada;“;

15) paragrahvi 14 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Töötaja töötervishoiu- ja tööohutusalased kohustused ei vabasta tööandjat asjakohasest vastutusest, välja arvatud juhul, kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna, töötajal on vastavalt tööandja antud juhistele võimalik ohutu töökeskkond ise kujundada ja tööandja on täitnud kõik käesoleva seaduse §-s 13⁵ nimetatud kohustused.“;

16) paragrahvi 14 lõike 5 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi, välja arvatud juhul, kui tööülesandeid täidetakse kaugtööna ja töötajal on vastavalt tööandja antud juhistele võimalik ohutu töökeskkond ise kujundada, ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;“;

17) paragrahvi 17 lõike 5 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) jälgida, et tööandja on korraldanud töötervishoiuteenus osutamise töökohal.“;

18) paragrahvi 18 lõike 6 punktis 5 asendatakse sõna „puudega“ sõnaga „tervisekahjustusega“;

19) paragrahv 19 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 19. Töötervishoiuteenus ja selle osutaja

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 13¹ nimetatud töötervishoiuteenusle võivad töötervishoiuarst, töötervishoiuõde, tööhügieenik, tööpsühholoog ja ergonoom (edaspidi töötervishoiuspetsialist) osutada järgmisi töötervishoiuteenusid:

- 1) töökeskkonna riskianalüüsi tegemine, sealhulgas ohutegurite parameetrite mõõtmine;
- 2) tööandja nõustamine töö kohandamisel töötaja võimetele ja tervises seisundile vastavaks;
- 3) tööandja nõustamine töövahendite ja isikukaitsevahendite valikul ja kasutamisel ning töötingimuste parandamisel;
- 4) tööandja ja töötaja psühholoogiline nõustamine.

(2) Töötervishoiuteenust osutav isik peab olema pädev mõõtja mõõteseaduse tähenduses, kui osutatav töötervishoiuteenus sisaldab töökeskkonna ohutegurite parameetrite mõõtmist.

(3) Töötervishoiuteenuse osutamisel peab töötervishoiuteenust osutava isiku heaks lepingu alusel tegutsema füüsiline isik, kellel on töötervishoiuspetsialisti erialast pädevust tõendav diplom, spetsialiseerumise või täiendusõppe tunnistus.

(4) Töötervishoiuarsti ja töötervishoiuõe tööülesannete täitmist hõlmava töötervishoiuteenuse osutamiseks kohaldatakse tervishoiuteenuste korraldamise seaduses sätestatud.

(5) Juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja peab töötervishoiuteenuse osutajana tegutsemiseks esitama majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud majandustegevusteate.

(6) Majandustegevusteade peab lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse §-s 15 sätestatud majandustegevusteates esitatavatele andmetele sisaldama järgmisi andmeid:

1) osutatav töötervishoiuteenus;

2) töötervishoiuspetsialisti nimi;

3) töötervishoiuspetsialisti kontaktandmed (telefoninumber, elektronposti aadress);

4) andmed töötervishoiuspetsialisti erialast pädevust tõendava diplomi, spetsialiseerumise või täiendusõppe tunnistuse kohta, eelkõige eriala, tunnistuse number, väljaandmise koht ja kuupäev ning kehtivusaeg;

5) juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja kirjalik kinnitus, et lepingu alusel tegutseb tema heaks töötervishoiuspetsialist;

6) juriidilise isiku või füüsilisest isikust ettevõtja kirjalik kinnitus, et isik vastab käesoleva seaduse § 19 lõikes 3 sätestatud nõudele.“;

20) paragrahv 19¹ tunnistatakse kehtetuks;

21) paragrahvi 19² lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 19² lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 22 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

24) paragrahvi 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Arst teatab Tööinspeksioonile viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis surmaga lõppenud tööõnnetusest ja tööõnnetusest, mille tagajärjel määrati töötajale ajutine töövõimetus.“;

25) paragrahvi 22 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tööandja teatab eluohtliku seisundi või surmaga lõppenud tööõnnetusest viivitamata Tööinspeksioonile ja surmaga lõppenud tööõnnetusest ka politseile.“;

26) paragrahvi 23 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kutsehaiguse ja tööst põhjustatud haiguse diagnoosib töötervishoiuarst, kes teeb kindlaks töötaja tervise seisundi ning kogub andmed töötaja praeguste ja varasemate tööolude ja töö laadi kohta. Selleks töötervishoiuarst:

- 1) nõuab tööandjalt töötaja eelnevate tervisekontrollide andmed ja töökeskkonna riskianalüüsi tulemused või riskianalüüsi puudumise korral seletuskirja töötaja tööolude ja töö laadi kohta;
- 2) vestleb tööandjaga ja vajaduse korral külastab töökeskkonda;
- 3) vestleb töötajaga, tutvub töötaja terviseandmetega tervise infosüsteemis ja vajaduse korral küsib töötajalt täiendavaid terviseandmeid.“;

27) paragrahvi 24 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tööandja koostab kutsehaigestumise uurimise tulemuste kohta raporti, mille ta esitab Tööinspeksioonile töökeskkonna andmekogu kaudu või kirjalikult ning kannatanule või tema huvide kaitsjale kirjalikult.“;

28) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Tööandja koostab tööõnnetuse uurimise tulemuste kohta raporti juhul, kui tööõnnetuse tagajärg on ajutine töövõimetus või surm. Tööandja koostab tööõnnetuse uurimise tulemuste kohta raporti töökeskkonna andmekogus või edastab selle kirjalikult Tööinspeksioonile ning esitab raporti kannatanule või tema huvide kaitsjale kirjalikult.“;

29) paragrahvi 24 lõiget 11 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise tulemuste kohta koostatud raportit säilitatakse töökeskkonna andmekogus.“;

30) paragrahvi 24² lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna „likvideerimise“ sõnaga „lõppemise“;

31) paragrahvi 25 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „§-des 19–19²“ tekstiosaga „§ 13¹ lõigetes 2, 3, 13 ja 16 ning §-des 19 ja 19²“;

32) seadust täiendatakse §-ga 31⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 31⁸. Käesoleva seaduse § 24 lõike 11 rakendamine

Enne 2022. aasta 1. septembrist tööõnnetuse ja kutsehaigestumise uurimise tulemuste kohta koostatud raportit säilitab tööandja 55 aastat.“.

§ 2. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) 7–12-aastase töötaja registreerimisel töötamise registris esitab tööandja täiendavalt Tööinspeksioonile töökeskkonna andmekogu kaudu või kirjalikku taasesitamist võimaldavas

vormis andmed alaealise seadusliku esindaja nõusoleku, alaealise töötingimuste ja töökohustuste ning koolikohustuslikkuse kohta.“;

2) paragrahvi 8 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Tööinspektor on kohustatud pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud andmete saamist kontrollima, et töö ei ole alaealisele keelatud, alaealise töötingimused on seaduses sätestatud nõuetega kooskõlas ning alaealine soovib teha tööd.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 23–25, 27–29 ja 32 jõustuvad 2022. aasta 1. septembril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees

Tallinn, „.....“.....2021. a

Algatab Vabariigi Valitsus

„.....“.....2021. a